

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN
DOMENIUL ENERGIEI**

BULETIN TRIMESTRIAL

Trimestrul III — 2014

Cuprins

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei - ANRE

Activitatea de reglementare a ANRE în anul 2014

Energie Electrică

- ♦ Noul Regulament de furnizare a energiei electrice la consumatorii finali
- ♦ Evoluția Proiectului 4M Market Coupling

Gaze Naturale

- ♦ Tranzacționarea gazelor naturale în sistem bursier
- ♦ Inaugurarea gazoductului Iași-Ungheni
- ♦ Protocolul de colaborare între ANRE România și ANRE Republica Moldova

Transpunerea Directivei 27/2012 privind eficiența energetică

Reglementări ANRE

Evenimente din sector cu participarea ANRE

Lansarea noului portal www.anre.ro

Știri pe scurt

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei - ANRE

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei - ANRE, este o autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, sub control parlamentar, finanțată integral din venituri proprii, independentă decizional, organizatoric și funcțional, având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

Obiectivele generale ale ANRE în domeniul energiei electrice și a gazelor naturale

În îndeplinirea atribuțiilor și competențelor sale, ANRE contribuie la realizarea următoarelor obiective generale:

- ♦ promovarea unei piețe interne europene de energie electrică și gaze naturale sigură, competitivă și durabilă din punct de vedere al mediului și al unei deschideri efective a acesteia în beneficiul tuturor clienților și furnizorilor din Uniunea Europeană, precum și garantarea condițiilor adecvate pentru funcționarea eficientă și sigură a rețelelor de energie electrică și gaze, având în vedere obiectivele pe termen lung;
- ♦ dezvoltarea piețelor regionale competitive și funcționale, integrate în piața internă europeană de energie electrică;
- ♦ eliminarea restricțiilor privind comerțul transfrontalier cu energie electrică și gaze naturale, pentru a satisface cererea și a

îmbunătăți integrarea pieței naționale în piața internă europeană de energie electrică și gaze naturale;

- ♦ dezvoltarea unui sistem energetic național sigur, fiabil și eficient, orientat către consumator, care să permită promovarea eficienței energetice și integrarea surselor regenerabile de energie, precum și a producției distribuite atât în rețeaua de transport, cât și în rețeaua de distribuție;
- ♦ facilitarea accesului la rețea pentru capacitățile noi de producție, în special prin eliminarea obstacolelor care împiedică accesul noilor participanți la piața de energie electrică și gaze naturale sau utilizarea surselor regenerabile de energie;
- ♦ asigurarea acordării de stimulente operatorilor de rețea electrică/sisteme de gaze naturale și celorlalți utilizatori de rețele electrice/sisteme de gaze naturale, pentru a crește eficiența funcționării sistemelor de transport și distribuție a energiei și pentru a accelera integrarea în piață;
- ♦ protecția consumatorului, prin asigurarea unei piețe concurențiale eficiente, prin sprijinirea clienților vulnerabili, prin impunerea unor standarde de calitate a serviciilor publice din sectorul energiei electrice și gazelor naturale, prin facilitarea accesului clienților finali la datele proprii de consum necesare în procesul de schimbare a furnizorului de energie electrică sau gaze naturale, precum și prin informarea cât mai corectă și completă a consumatorilor;
- ♦ garantarea respectării de către operatorii economici din sectorul energiei și gazelor naturale a obligațiilor ce le revin în ceea ce privește transparența.

Activitatea de reglementare a ANRE în anul 2014

În anul 2014, prin punerea în aplicare a prevederilor celui de-al treilea pachet legislativ în domeniul energiei, proces început în anul 2013, putem afirma că procesul de reaşezare a pieţei de energie din România pe criterii de concurenţă este avansat, iar premisele pentru integrarea pieţei naţionale de energie cu cea europeană sunt asigurate.

Obiectivele prioritare pentru anul 2014 din prisma activităţii de reglementare a ANRE s-au concentrate, în principal, asupra: promovării concurenţei în sectorul energiei electrice şi al gazelor naturale, a creşterii eficienţei pieţelor de energie şi integrarea acestora în piaţa regională şi europeană, armonizarea legislaţiei secundare cu prevederile legislaţiei primare şi ale codurilor europene aflate în proces de aprobare la nivelul Comisiei Europene, aplicarea prevederilor regulamentelor europene privind integritatea şi transparenţa pieţelor şi dezvoltarea infrastructurii, continuarea procesului de îmbunătăţire a cadrului de reglementare în domeniul energiei electrice şi în domeniul gazelor naturale şi în scopul creşterii eficienţei energetice.

În urma finalizării procesului de consultare publică, ANRE a prezentat Proiectul de Program de reglementări pentru anul 2014 Comisiilor de specialitate ale Parlamentului, fiind apoi supus discuţiilor în cadrul şedinţelor Comitetului de reglementare al ANRE şi avizat de Comitetul de reglementare al ANRE. Dat fiind modificările legislative prevăzute pentru anul 2014 (Proiect de lege pentru modificarea Legii energiei electrice şi a gazelor naturale nr. 123/2012, transpunere a Directivei 2012/27/UE privind eficienţa energetică), ANRE a decis revizuirea trimestrială a Programului de Reglementări pentru anul 2014, pentru asigurarea armonizării reglementărilor ANRE cu prevederile şi termenele legislative naţionale şi

europene din domeniul energiei.

Astfel, ca urmare a acestui fapt, deja, la finalele lunii septembrie au fost emise 94 de ordine.

Activitatea de control

O contribuţie importantă la asigurarea funcţionării sectorului energetic în condiţii de eficienţă şi siguranţă o reprezintă activitatea de control pentru a asigura protecţia consumatorilor de energie, împotriva actelor de abuz, discriminare sau lipsă de transparenţă. Obiectivul principal al acestei activităţi este urmărirea realizării de către participanţii care intervin în activităţile de producţie, transport, înmagazinare, distribuţie, furnizare, utilizare, a energiei electrice şi a gazelor naturale, inclusiv proiectarea şi realizarea instalaţiilor şi echipamentelor folosite pentru realizarea acestor activităţi, a unor lucrări şi servicii de calitate corespunzătoare exigenţelor de performanţă cerute prin lege.

Activitatea de control şi protecţie a consumatorilor de energie s-a desfăşurat, în principal, prin control teritorial, soluţionarea petiţiilor şi a neînţelegerilor precontractuale. Aceasta a fost realizată conform programului anual de control aprobat şi s-a desfăşurat în baza atribuţiilor stabilite de legislaţia în vigoare, prin intermediul a 10 Oficii Teritoriale (Arad, Braşov, Bucureşti, Cluj, Craiova, Constanţa, Galaţi, Iaşi, Târgu Mureş şi Sibiu) şi a Serviciului Controlul Respectării Reglementărilor.

Comparativ cu numărul de 866 de acţiuni de control programat în anul 2013, în anul 2014 a fost programat un număr de 820.

În anul 2013 au fost realizate mai multe controale decât cele prevăzute în program din cauza Notelor de control şi necesitate primite de la celelalte departamente din ANRE, astfel acţiunile de control

realizate au fost următoarele: 1267 din care 993 controale la societăți efectuate de către Direcția control teritorial și 274 note de sesizare, întocmite de către compartimentele cu atribuții de supraveghere din ANRE pentru care Direcția control teritorial a aplicat sancțiuni contravenționale.

Cuantumul sancțiunilor aplicate în anul 2013 a fost de 7.422.700 lei, iar în primul semestru al anului 2014 de 8.770.000 lei.

Acțiunile de control se fac la următorii operatori economici:

- ♦ cei licențiați și atestați în domeniul energiei electrice,
- ♦ cei licențiați și autorizați în domeniul gazelor naturale și a eficienței energetice,

- ♦ mari consumatori de energie (operatori economici care consumă anual o cantitate de energie mai mare de 1000 tone echivalente petrol, energia reprezentând suma dintre energia electrică, gazele naturale, energia termică și combustibilii consumați de respectivul operator economic),

- ♦ autorități publice locale,

- ♦ etichetare energetică la piața de echipamente și aparatele pentru care există reglementări specifice privind eficiența energetică (magazinele de produse electrocasnice).

Operatorii economici la care se fac controale sunt aleși din bazele de date ANRE, cu o periodicitate de 2 ani sau la propunerea departamentelor din cadrul ANRE.

ENERGIE ELECTRICĂ

Noul Regulament de furnizare a energiei la clienții finali

Noul *Regulament de furnizare a energiei electrice la clienții finali* a fost elaborat și aprobat ca urmare a prevederilor Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 și reprezintă o actualizare a Regulamentului de furnizare a energiei electrice la consumatori, aprobat prin H.G. 1007/2004, în scopul armonizării cadrului de reglementare al pieței cu amănuntul cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și cu evoluția pieței de energie electrică.

Principalele modificări aduse Regulamentului se referă la:

- ◆ Stabilirea categoriilor de clienți finali cărora furnizorii de ultimă instanță au obligația să le asigure furnizarea energiei electrice;
- ◆ Tipurile de contracte de furnizare a energiei electrice aplicabile clienților finali de către furnizorii de ultimă instanță;
- ◆ Stabilirea perioadei în care este admisă furnizarea în condiții de ultimă instanță fără contract încheiat/semnat între clientul final și FUI, precum și cazurile exceptate;
- ◆ Schimbarea furnizorului de către clientul final căruia i se furnizează energie electrică în condiții de ultimă instanță;
- ◆ Tarifele aplicate de FUI clienților finali care nu beneficiază de serviciul universal și nu au uzat de dreptul de eligibilitate și al căror furnizor concurențial se află în situația de a i se retrage/suspenda licența de furnizare în cursul desfășurării activității și clienților finali care sunt în situația de a nu avea asigurată furnizarea de energie electrică din nicio sursă;
- ◆ Alimentarea locului de consum al unui client final (client final subracordat - CFS) racordat la locul de consum al altui client final (clientul final principal - CFP);
- ◆ Informarea clienților finali;
- ◆ Determinarea valorii facturii;
- ◆ Încheierea unui contract de furnizare a energiei electrice de către un client casnic;
- ◆ Derularea contractului de furnizare a energiei electrice;
- ◆ Sistarea temporară a furnizării;
- ◆ Măsurarea energiei electrice furnizate clienților finali.

Evoluția Proiectului 4M Market Coupling

Cuplarea piețelor din Republica Cehă, Slovacia, Ungaria și România

Proiectul de cuplare prin preț a piețelor pentru ziua următoare, 4M Market Coupling (4M MC), continuă cu succes dezvoltarea sa intensă. Finalizarea fazei de implementare și rezultatele primelor teste interne ale tuturor sistemelor IT au permis recent începerea testelor comune Burse-OTS-uri. În acest context, partenerii de proiect din 4M MC sunt încântați să confirme angajamentul lor de a lansa proiectul pe 19 noiembrie 2014.

În vederea pregătirii participanților la piață pentru lansarea 4M MC au fost programate să se desfășoare workshop-uri coordonate la nivel național, în conformitate cu activitățile planificate ale proiectului.

Părțile implicate în proiectul 4M MC prezintă în cadrul workshop-urilor modul de organizare a piețelor integrate și toate informațiile necesare în procesul de tranzacționare (de ex. procesele zilnice, modificările preconizate ale regulilor pieței, descrierea decuplării, procedurile de ultimă instanță) precum și modificările care au loc la nivel național. Informații detaliate referitoare la testele cu participanții la piață, programate pentru luna octombrie 2014, au fost aduse la cunoștința participanților cu suficient timp în avans, la nivel național, de către părțile implicate. Aceste teste au fost menite să asigure participanților o mai bună înțelegere a tuturor proceselor aferente 4M MC anterior lansării, precum și pentru a prezenta

acestora procedurile 4M MC și modificările intervenite la nivelul interfețelor și funcțiilor.

Workshop-urile s-au desfășurat pe 16 septembrie la Budapesta, 24 septembrie la Bratislava și 25 septembrie la Praga și București.

Procesul de cuplare a piețelor va putea fi realizat cu succes în condițiile finalizării tuturor testelor, a aranjamentelor contractuale și a aprobării finale a cadrului de reglementare.

Cuplarea prin Preț a Regiunilor (Price Coupling of Regions - PCR) este inițiativa a șapte burse de energie europene (APX, Belpex, EPEX SPOT, GME, Nord Pool Spot, OMIE și OTE), care furnizează o soluție unică de cuplare prin preț pentru calculul prețurilor la energie electrică în Europa și alocarea capacității transfrontaliere pentru ziua următoare.

Scurtă evoluție

30 mai 2011	<i>Semnarea Memorandumului de Înțelegere între CZ, SK, HU</i>
11 sep 2012	<i>Lansarea CZ-SK-HU MC</i>
Între timp	<i>România și Polonia înaintează Scrisori de intenție privind participarea la cuplarea piețelor</i>
Iulie 2013	<i>Semnarea Memorandumul de Înțelegere între piețele din 5 țări (CZ-SK-HU+RO+PL)</i>
August 2013	<i>Decizia de lansare a proiectului 4M Market Coupling cu scopul de a implementa cuplarea piețelor din CZ, SK, HU și RO; Polonia participă cu statut de observator</i>
19 noi 2014	<i>Lansarea proiectului 4M Market Coupling (4M MC)</i>
Viitorul apropiat	<i>Noi pași în direcția Cuplării prin Preț la nivel European (model fîntă), aderarea la Multi-Regional Coupling prin proiectul CEE</i>

Obiectivele proiectului 4M Market Coupling

Obiective principale:

- ◆ Extinderea Cuplării Piețelor din CZ-SK-HU cu România;
- ◆ Cele 4 state doresc să introducă beneficiile integrării piețelor pentru participanții la piață cât mai curând posibil;
- ◆ Pregătirea pentru aderarea la Cuplarea prin Preț la nivel European - implementarea Cuplării Piețelor având la bază soluția PCR.

Context

Luând în considerare:

- ◆ cerința de creare a unei piețe unice europene de energie electrică (Directiva 2009/72/CE privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE),

- ◆ facilitarea creșterii schimburilor transfrontaliere (Regulamentul (CE) 714/2009 al PE și al Consiliului privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003) și
- ◆ nivelul de dezvoltare la care a ajuns piața noastră de energie electrică

România s-a alăturat proiectului de cuplare a piețelor implementat de Cehia, Ungaria și Slovacia.

Ca și reglementare națională, Proiectul s-a concretizat în: *“Regulamentul de organizare și funcționare a pieței pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor”*, aprobat prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 82/2014.

Cuplarea piețelor din perspectiva participanților la piață — Caracteristici principale

- ◆ Participanții la piață vor fi în contact numai cu acele burse unde sunt participanți înregistrați;
- ◆ În vederea participării la 4M MC nu este nevoie ca participanții să fie înregistrați la toate bursele, ci numai la cea locală;
- ◆ Participanții la piață vor utiliza platforma de tranzacționare de la bursa locală în vederea introducerii ofertelor și accesării rezultatelor;
- ◆ După lansarea Cuplării Piețelor, licitația explicită

zilnică de capacități va fi eliminată, tranzacțiile zilnice bilaterale pe frontiera HU-RO vor fi eliminate. Numai capacitățile de transport transfrontalier alocate pe termen lung și intrazilnic vor fi disponibile pentru tranzacții bilaterale;

- ◆ Atunci când se intenționează transferul de energie electrică, participantul la piață trebuie să fie înregistrat la bursele care administrează zonele de piață între care se realizează transferul.

CZ-SK-HU Market Coupling vs. 4M Market Coupling

- ◆ Cuplarea României înseamnă lichiditate mai mare prin intermediul unei noi frontiere (HU-RO) implicată într-o procedură de alocare mai eficientă;
- ◆ Implementarea soluției PCR nu are nici un efect asupra comunicării participantului cu Bursa;
- ◆ Fără schimbări semnificative în procedurile

externe și în orar;

- ◆ Timpul de închidere a porții rămâne la ora 11:00 CET;
- ◆ Limita minimă de preț se modifică de la -3000 la -500 €/MWh pentru a urma NWE/MRC ca referință.

GAZE NATURALE

Tranzacționarea gazelor naturale în sistem bursier

Piața de gaze naturale din România este o piață funcțională, aflată într-un continuu proces de evoluție, adaptare și integrare în piața unică internă europeană. Din acest motiv, piața de gaze naturale este mereu perfectibilă și, implicit, și cadrul de reglementare specific suportă și va suporta modificări și completări și în perioada următoare.

Scurt istoric

În luna iulie 2013, Comitetul de Reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) a aprobat înființarea a două burse de gaze ce urmau să fie gestionate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale “OPCOM” S.A. și de Bursa Română de Mărfuri. Setul de documente aprobate în vederea dezvoltării piețelor concurențiale de gaze naturale cuprindea:

- ◆ Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale administrată de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale “OPCOM” S.A.,
- ◆ Regulamentul privind cadrul organizat de

tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.,

- ◆ Licența de administrare a pieței centralizate solicitată de către Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale “OPCOM” S.A.,
- ◆ Licența de administrare a pieței centralizate solicitată de către Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.

Pentru prima dată în România, legislația secundară emisă de ANRE permitea tranzacționarea gazelor naturale în sistem bursier.

Tranzacționarea gazelor după 1 an

În luna iulie 2014 a intrat în vigoare OUG 35/2014 pentru completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, care stipulează că, până la 31 decembrie 2018, producătorii de gaze naturale din România sau afiliații acestora, după caz, au obligația să încheie tranzacții pe piețele centralizate din România, transparent și nediscriminatoriu, pentru vânzarea unei cantități minime de gaze naturale din producția proprie, destinată consumului intern. De asemenea, începând din 1 martie 2015 și până la 31 decembrie 2018, furnizorii licențiați au obligația să încheie

tranzacții pe piețele centralizate, transparent și nediscriminatoriu, pentru vânzarea/cumpărarea unei cantități minime de gaze naturale.

În baza OUG 35/2014, Comitetul de Reglementare al ANRE a aprobat Ordinul 62/2014 privind stabilirea obligației producătorilor și furnizorilor de gaze naturale de a încheia tranzacții pe piețele centralizate din România (OPCOM și BRM), potrivit căruia, pentru perioada 15 iulie-31 decembrie 2014, fiecare producător sau operator economic afiliat acestuia din sectorul gazelor

naturale are obligația să încheie tranzacții pe piețele centralizate, pentru vânzarea a minimum 20% din cantitatea de gaze naturale din producția proprie destinată consumului pe piața concurențială. Sunt exceptate cantitățile de gaze naturale din producția internă proprie, care fac obiectul contractelor de vânzare a gazelor naturale aferente pieței concurențiale aflate în derulare la data intrării în vigoare a acestui ordin.

Măsura de introducere a obligației de a tranzacționa pe piața centralizată este una tranzitorie, luată în scopul creșterii lichidității pieței, al obținerii unor prețuri transparente și al familiarizării participanților cu o piață funcționând în baza unor astfel de mecanisme concurențiale, astfel încât să se înregistreze de la an la an o participare din ce în ce mai activă a acestora pe piețele centralizate.

Tranzacționarea gazelor în viitor

Beneficiind de experiența unui an în care tranzacționarea gazelor naturale pe piețele centralizate a fost posibilă, ambii operatori ai piețelor centralizate au transmis ANRE propuneri privind noi produse și proceduri de tranzacționare, venind, astfel, în întâmpinarea cerințelor specifice ale participanților înscrși în fiecare dintre aceste piețe. ANRE va continua să sprijine dezvoltarea piețelor centralizate de gaze naturale, diversificarea

produselor oferite la tranzacționare și creșterea lichidității acestor piețe, având în vedere beneficiile incontestabile pe care acestea le pot aduce tuturor participanților la piața de gaze naturale.

Odată cu dezvoltarea și liberalizarea totală a pieței de gaze, tranzacțiile pe piețele centralizate din România vor înregistra de la an la an o participare din ce în ce mai activă.

Inaugurarea gazoductului Iași-Ungheni

Pe 27 august, odată cu sărbătorirea celor 23 de ani de independență a Republicii Moldova, a fost inaugurat gazoductul Iași-Ungheni. La eveniment au participat: primul-ministru al Republicii Moldova, Iurie Leancă, primul-ministru al României, Victor Ponta, comisarul European pentru Energie, Günther Oettinger, precum și reprezentanți ai misiunilor diplomatice acreditate la Chișinău, ai autorităților publice locale și locuitorii din zonă.

Potrivit Departamentul pentru Energie — Guvernul României: „Există două oferte făcute de Romgaz și Petrom către compania de stat Energocom din Republica Moldova la prețuri de livrare la graniță cu aproximativ 20% mai mici decât cele practicate de Gazprom pe această piață. Construcția și punerea în funcțiune a gazoductului Iași — Ungheni a creat pentru consumatorii din zona Ungheni posibilitatea unei alternative în ceea ce privește aprovizionarea cu gaze naturale”.

Gazoductul Iași-Ungheni este o conductă care interconectează rețele de gaz din România și Republica Moldova, a cărei construcție a început pe data de 27 august 2013. În iulie 2014, gazoductul era terminat, având loc teste. Porțiunea de sub-traversare a râului este de 700 de metri, gazoductul având o lungime de 16 km pe partea românească și de 11 km pe teritoriul Republicii Moldova. Prin această conductă, se pot livra circa 14.000 de mc de gaze pe oră, adică 3% din consumul Republicii Moldova. Gazoductul va putea transporta la capacitate maximă 1,5 miliarde metri cubi de gaze, mai mult decât cei 1,3 miliarde metri cubi de gaze ce reprezintă necesarul de consum al Republicii Moldova. Valoarea investiției este de 26.5 milioane euro. Proiectul gazoductului va fi realizat complet peste doi ani, în 2016, când vor fi finalizate două stații de creștere a presiunii. Instalațiile au un cost total în valoare de 120 milioane de euro, din care, partea română a alocat deja cele 72 milioane de euro.

Primul-ministru al României—Victor Ponta, Primul-ministru al Republicii Moldova—Iurie Leancă și Comisarul european pentru Energie—Günther Oettinger la inaugurarea gazoductului Iași-Ungheni

Protocol de colaborare între ANRE România și ANRE Republica Moldova

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) din România și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) din Republica Moldova au încheiat un protocol de colaborare în materie de reglementare a funcționării sectorului energetic. Documentul a fost semnat de președintele Autorității de reglementare din România, Niculae Havrileț, aflat într-o vizită de lucru la Chișinău și de directorul Autorității de reglementare din Republica Moldova, Sergiu Ciobanu.

Protocolul are ca obiectiv colaborarea părților în ceea ce privește activitatea de elaborare a reglementărilor sectorului și pieței energiei electrice, termice și gazelor naturale, în condiții de concurență, transparență și protecție a consumatorilor. Documentul stabilește direcțiile și instrumentele de cooperare între părți, printre care efectuarea schimbului reciproc de informații și documente legate de reglementările elaborate și aplicarea legislației europene în sectorul energetic, colaborarea pentru îmbunătățirea cadrului legislativ existent în cele două țări, asigurarea de consultanță în domenii de interes reciproc. Directorul ANRE din Republica Moldova, Sergiu Ciobanu, și-a exprimat încrederea că protocolul semnat cu partea română va servi drept catalizator al unui parteneriat durabil de colaborare între cele două autorități, parteneriat care va contribui la întărirea capacității instituționale a agenției și dezvoltarea opticii europene în elaborarea reglementărilor. El a menționat că agenția este interesată de experiența colegilor săi din România în materie de ajustare a cadrului național de reglementare la Acquis-ul european, în particular la Pachetul 3 Energie al UE și de punere în aplicare a prevederilor acestuia.

La rândul său, președintele ANRE din România, Niculae Havrileț, a declarat că partea română este disponibilă să împărtășească experiența sa și să ofere asistență colegilor săi din Republica Moldova atât în materie de elaborare a cadrului de reglementare în conformitate cu prevederile cuprinse în Pachetul 3 Energie în vederea integrării Republicii Moldova în piață unică europeană, cât și la implementarea celor mai bune practici europene de reglementare a sectorului energetic.

Președintele ANRE din România, Niculae Havrileț și directorul ANRE din Republica Moldova, Sergiu Ciobanu la încheierea Protocolului

Transpunerea Directivei UE 27/2012 privind eficiența energetică

La începutul lunii august 2014 a intrat în vigoare **Legea nr. 121 din 18 iulie 2014 privind eficiența energetică**. Scopul acestei legi îl constituie crearea cadrului legal pentru elaborarea și aplicarea politicii naționale în domeniul eficienței energetice în vederea atingerii obiectivului național de creștere a eficienței energetice.

Măsurile de politică în domeniul eficienței energetice se aplică pe întreg lanțul: resurse primare, producere, distribuție, furnizare, transport și consum final. Până în anul 2020 se stabilește o țintă națională indicativă de reducere a consumului de energie cu 19%.

Prevederile legii vor fi transpuse în legislația secundară prin intermediul **Departamentului pentru eficiență energetică** din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei. Astfel, se vor:

- ♦ elabora propuneri de politici și legislație secundară în domeniul eficienței energetice,
- ♦ monitoriza stadiului implementării Planului național de acțiune în domeniul eficienței energetice și a programelor aferente de îmbunătățire a eficienței energetice la nivel național, precum și a economiilor de energie rezultate în urma prestării de servicii energetice și a altor măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice,
- ♦ coopera cu instituțiile și organisme interne și internaționale în vederea promovării utilizării eficiente a energiei și reducerii impactului negativ asupra mediului,
- ♦ elabora norme și reglementări tehnice în scopul creșterii eficienței energetice în toate domeniile de activitate,
- ♦ autoriza auditorii energetici din industrie și atesta managerilor energetici,
- ♦ pune la dispoziția publicului și actualizarea periodică a listei cu furnizorii disponibili de servicii energetice care sunt calificați și/sau certificați și a calificărilor și/sau a certificărilor acestora,
- ♦ elabora sinteze ale stadiului implementării programelor de eficiență energetică de către operatorii economici,
- ♦ promova utilizarea surselor regenerabile de energie la consumatori, prin acțiuni complementare activității de reglementare;
- ♦ participa la fundamentarea țăintelor indicative de economisire a energiei și a măsurilor de realizare a acestora,
- ♦ monitoriza acordurile voluntare inițiate de autoritățile competente,
- ♦ sprijini, în colaborare cu Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, a autorităților administrațiilor publice centrale pentru respectarea obligației de a achiziționa doar produse, servicii și clădiri cu performanțe înalte de eficiență energetică, în măsura în care aceasta corespunde cerințelor de eficacitate a costurilor, fezabilitate economică, viabilitate sporită, conformitate tehnică, precum și unui nivel suficient de concurență.

Reglementări ANRE

- ♦ **Ordinul nr. 61/2014** pentru aprobarea Metodologie privind stabilirea tarifelor de emitere și actualizare a avizelor tehnice de racordare, certificatelor de racordare și avizelor de amplasament;
- ♦ **Ordinul nr. 62/2014** privind stabilirea obligației producătorilor și furnizorilor de gaze naturale de a încheia tranzacții pe piețele centralizate din România;
- ♦ **Ordinul nr. 64/2014** pentru aprobarea Regulamentului de furnizare a energiei electrice la clienții finali;
- ♦ **Ordinul nr. 65/2014** pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor simultane cu preț descrescător pe piața centralizată pentru serviciul universal;
- ♦ **Ordinul nr. 66/2014** pentru modificarea regulilor generale privind piața centralizată de gaze naturale, aprobate prin Ord. 50/2014;
- ♦ **Ordinul nr. 67/2014** pentru completarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Romana de Marfuri (Romanian Commodities Exchange) – S.A.;
- ♦ **Ordinul nr. 68/2014** pentru completarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale administrată de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM – S.A.;
- ♦ **Ordinul nr. 70/2014** privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale prin Sistemul național de transport;
- ♦ **Ordinul nr. 71/2014** privind aprobarea Certificării CNTEE Transelectrica SA ca operator de transport și sistem al Sistemului Electroenergetic Național;
- ♦ **Ordinul nr. 72/2014** privind aprobarea Certificării SNTGN Transgaz SA ca operator de transport și sistem al Sistemului Național de Transport al Gazelor Naturale;
- ♦ **Ordinul nr. 73/2014** privind aprobarea Condițiilor generale asociate licenței pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice;
- ♦ **Ordinul nr. 74/2014** pentru aprobarea Conținutului-cadru al avizelor tehnice de racordare;
- ♦ **Ordinul nr. 78/2014** pentru aprobarea Regulamentului privind modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și negociere continuă și prin contracte de procesare;
- ♦ **Ordinul nr. 83/2014** privind aprobarea Regulamentului pentru autorizarea persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale;
- ♦ **Ordinul nr. 84/2014** privind aprobarea Condițiilor cadru de valabilitate a licenței de operare a sistemului de distribuție a gazelor naturale;
- ♦ **Ordinul nr. 86/2014** pentru aprobarea Ghidului de elaborare și analiză a bilanțurilor energetice.

Evenimente din sector cu participarea ANRE

- ♦ *7 august 2014* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la cea de-a XXII-a ediție a Conferințelor Focus Energetic, desfășurată sub egida ANRE. Tema dezbaterii a fost reprezentată de „Finanțarea investițiilor energetice în condițiile noilor viziuni naționale și europene”. La eveniment au mai participat

Emil Calotă, vicepreședintele ANRE, Attila Korodi, Ministrul Mediului, Rodin Traicu, membru al Comisiei de Industrii și Servicii din Camera Deputaților, Ion Lungu, președintele AFEER, Filip Cârlea, directorul executiv al Forumului Investitorilor Autohtoni (FIA), Remus Borza, administrator judiciar al

Hidroelectrica, Mihai Darie, director financiar al Nuclearelectrica, Valeriu Bivol, director în cadrul Complexului Energetic Oltenia, reprezentanți ai unor companii de stat și private, analiști, specialiști, reprezentanți ai unor ambasade, ai Băncii Mondiale, presă etc. Una dintre cele mai disputate probleme a reprezentat-o cea privind reintroducerea contractelor directe de vânzare/cumpărare a energiei electrice, acestea reprezentând modalitatea cea mai utilizată de către bănci pentru a acorda credite companiilor din domeniu. De asemenea, s-a discutat și despre dezvoltarea pieței gazelor naturale și tranzacționarea acestora pe burse.

- ♦ *7-8 septembrie 2014* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat, în cadrul delegației României, împreună cu Răzvan Nicolescu, Ministrul delegat pentru Energie, la întâlnirea cu reprezentanții DG Energy și DG Enterprise din cadrul Comisiei Europene, la Bruxelles. La această întâlnire au continuat discuțiile de la prima întâlnire din 25.08.2014 privind avizul motivat adoptat de CE în data de 10.07.2014 — Încălcarea nr.2012/2014, prin care se consideră că România nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 35 și 36 din TFUE și în temeiul articolului 40 lit.c) din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009, privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE, prin faptul că legislația românească actuală obligă producătorii de gaze naturale din România să pună la dispoziție producția realizată, cu prioritate pe piața internă.
- ♦ *10-11 septembrie 2014* — Experți ai ANRE au participat la întâlnirea semestrială a grupurilor de experți ADCO de suport de pe lângă

directivele de etichetare energetică (Directiva 2010/30/UE) și de proiectare ecologică (Directiva 2009/125/CE), la Roma, Italia. Au participat reprezentanți ai autorităților naționale de supraveghere piață din 21 de țări membre UE (din cele 28). Principalele obiective ale întâlnirii au fost: analizarea activității desfășurate de cele două grupuri de experți ADCO de la ultima întâlnire până în prezent, stabilirea activităților următoare și discutarea și aprobarea noului format de desfășurare al întâlnirilor grupurilor ADCO (o singură întâlnire pentru ambele grupuri, cu un singur secretariat și un singur președinte de grupuri reunite).

- ◆ *16 septembrie 2014* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la cea de-a II-a ediție a conferinței "Energia în priză" organizată de Grupul de presă BURSA, cu sprijinul ANRE și al ANRM. Subiectele regăsite pe agenda

conferinței s-au referit la: investițiile în companiile energetice în contextul scăderii consumului, stadiul liberalizării pieței energiei și gazelor, bursa regională de energie, listarea OPCOM, noul sistem de redevențe după decembrie 2014, certificatele verzi, eficiența

- ◆ *18 septembrie 2014* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la dezbaterile cu tema "Mixul de resurse energetice — soluția reorganizării producției de energie", organizată

de Grupul de presă MediaUno în colaborare cu Comisia de Industrii și Servicii din Camera Deputaților și în parteneriat cu Federația Patronală ACUE, Centrul Român al Energiei și Adrem Invest. La eveniment au participat reprezentanți ai Parlamentului României, ai Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, ai Departamentului pentru Energie, ai companiilor reprezentative în domeniul energetic, precum și reprezentanți ai organismelor profesionale cu rol activ în generarea de dezbateri pe teme de interes pentru sectorul de energie. Printre temele supuse dezbaterilor s-au numărat: principiile strategiei energetice pentru garantarea securității și eficienței energetice, diversificarea surselor de energie ca alternativă pentru creșterea independenței energetice, pro și contra holdingurilor în domeniul energetic, nevoi de reglementare pentru susținerea companiilor integrate.

- ◆ *22 septembrie 2014* — Reprezentanți ai ANRE au participat la cea de-a doua întâlnire de lucru dintre ANRE și Agenția de Energie din Austria. Întâlnirea a făcut parte din activitățile de cooperare prevăzute în cadrul Memorandumului de Înțelegere semnat între cele două instituții la data de 23 aprilie 2014 și a avut ca subiect "Eficiența Energetică în România și Austria".

- ◆ *24 septembrie 2014* — Reprezentanți ai ANRE au participat la evenimentul „Energy Breakfast Club”, organizat de energynomics.ro, pentru a discuta câteva dintre soluțiile energetice pentru o mai bună eficiență a proiectelor industriale, din construcții și comerț. La eveniment au participat peste 60 de specialiști în domeniul energetic.

25 septembrie 2014 — Reprezentanți ai ANRE au participat la conferința "Eficiența energetică — o resursă nefolosită/mai puțin folosită", organizată de Departamentul pentru Energie, CNR-CME, ANRE și ARPEE. Au fost dezbătute teme precum aplicarea Legii

121/2014 privind eficiența energetică, importanța înființării Departamentului pentru eficiență energetică în cadrul ANRE, precum și implicarea companiilor în utilizarea eficientă a resurselor.

- ♦ *29 septembrie 2014* — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat la reuniunea Consiliului interministerial pentru aplicarea politicii în domeniul ajutorului de stat — CIAS pentru discuții privind cazurile de ajutor de stat ce ar trebui tratate cu prioritate de Comisia Europeană.
- ♦ *30 septembrie 2014* — Președintele ANRE, Niculae Havrileț, a participat la cea de-a XII-a ediție a conferinței ”Mediafax Talks about Energy”, organizată de Grupul de presă Mediafax. Printre subiectele dezbătute s-au

regăsit: noutățile în proiectul Strategiei Energetice a României, măsura în care este afectat sistemul energetic românesc de deciziile Rusiei, mixul energetic, energia nucleară, petrolul și gazele naturale, desființarea coșului de gaze și finanțarea investițiilor în energie. Conferința a reunit aproximativ 200 participanți, dintre care: cei mai importanți lectori din domeniu, reprezentanți din rândul autorităților de înalt rang, reprezentanți ai BVB, BRM, OPCOM, reprezentanți ai organismelor de reglementare în domeniul energiei, gazului, petrolului și ai pieței energetice, directori tehnici, de achiziții și de strategie și dezvoltare, reprezentanți din cadrul primăriilor, analiști, ONG-uri, cercetători precum și avocați, consultanți, investitori, bancheri, asiguratorii și mass media.

Lansarea noului portal www.anre.ro

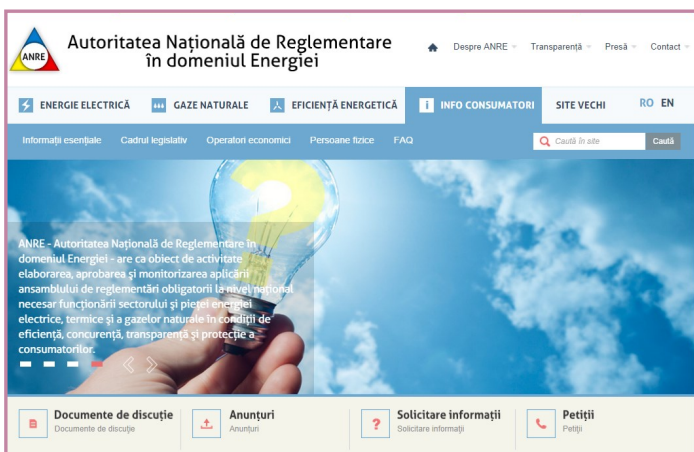
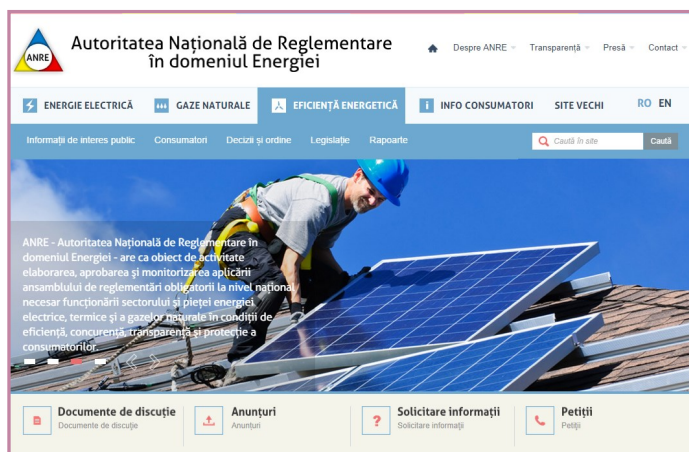
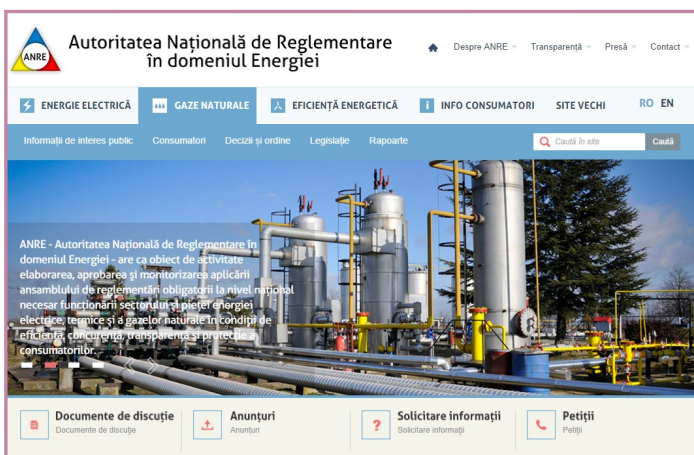
Una din componentele cheie ale activității ANRE, din perspectiva noului cadru de reglementare, este comunicarea cu principalii factori interesați din sectorul energetic, consumatori, industria reglementată, mass-media și publicul larg.

În scopul realizării unei comunicări de calitate și eficientă, în luna iulie, ANRE a lansat noul portal web - www.anre.ro. Acesta asigură accesul rapid și ușor la informațiile și documentele afișate, comunicarea online cu utilizatorii, precum și crearea de legături de la pagină web a ANRE la paginile principalelor instituții și organizații din domeniul energiei, la nivel național și internațional.

Pe noul site al ANRE printre primele documente publicate a fost Codul de conduită etică și profesională a personalului din ANRE, care

urmărește să asigure creșterea calității activităților realizate de ANRE, precum și eliminarea birocrăției, conflictelor de interese și prevenirea faptelor de corupție. Potrivit prevederilor noului Cod de conduită, angajații ANRE au obligația de a avea un comportament integru, profesionist pentru a asigura, în condițiile legii, încrederea părților interesate în integritatea, imparțialitatea, transparența administrativă și eficiența autorității. Totodată, au obligația de a apăra cu loialitate prestigiul instituției și de a se abține de la orice act sau fapt care poate aduce prejudicii integrității, imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

De asemenea, o Comisie de etică monitorizează, în permanență, modul în care personalul ANRE respectă prevederile Codului de conduită.

ȘTIRI pe scurt

- ◆ Exporturile de energie electrică din România sunt scutite, începând cu 1 iulie 2014, de plata taxei de cogenerare, în baza unei Hotărâri adoptate de Executiv.
- ◆ Compania Land Power, subsidiara română a companiei Lukerg Renew, a obținut o finanțare de 57 de milioane de dolari pentru finalizarea parcului eolian Topolog - Dorobanțu cu o capacitate de 84 MW, situat în județul Tulcea.
- ◆ CEZ România are o nouă echipă de management, Martin Zmelik preluând mandatul de manager de țară și președinte al Directoratelor CEZ de la Jan Veskrna, care a deținut această funcție timp de 9 ani.
- ◆ În luna iulie, Electrica a intrat la tranzacționare la Bursa de la Londra și Bursa de Valori București. În primele ședințe la cele două burse, compania a avut parte de susținere maximă din partea autorităților.
- ◆ CEZ Distribuție a investit în anul financiar 2013-2014 suma de 200,9 milioane de lei în reabilitarea și modernizarea infrastructurii de distribuție a energiei electrice din zona de operare.
- ◆ Cel mai mare acționar privat al Electrica (EL) este, oficial, din luna iulie, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), care a raportat deținerea a 8,65 % din acțiunile.
- ◆ Hidroelectrică a raportat pentru primul semestru din acest an cel mai mare profit brut semestrial înregistrat vreodată de companie, respectiv 509 milioane lei, mai mare cu 28 milioane lei decât profitul brut înregistrat de companie în perioada similară a anului trecut, când compania raportase tot un record al profitului de 481 milioane lei.
- ◆ Exporturile de energie ale României au crescut în primele șase luni ale anului la 3,6 TWh (3,6 milioane de MWh), avans de 86% față de aceeași perioadă a anului 2013, conform datelor furnizate de Rețeaua Europeană a Operatorilor Sistemelor de Transport al Energiei (ENTSO-E).
- ◆ Electrica Distribuție Transilvania Sud S.A. a început în luna iulie lucrările de construcție a stației 110/20 kV de la Sânpaul, care va asigura o putere electrică suplimentară de 22 MW, în cadrul unui proiect cu finanțare europeană în valoare de aproape trei milioane de euro.
- ◆ Aproape patru milioane de lei intenționează Consiliul Județean Alba să investească într-o microcentrală hidroelectrică pe râul Sebeș, obiectivul urmând să fie amplasat în interiorul stației de pompare de intervenție de la Petrești, situată lângă Transalpina.
- ◆ Importul de energie a însumat 4548,4 mii tone echivalent petrol (tep) în primul semestru al anului, în creștere cu 11,6% față de perioada similară a anului trecut, pe când producția internă a fost de 10822,7 mii tep, în creștere cu doar 0,3% față de semestrul I 2013, transmite Institutul Național de Statistică (INS).
- ◆ Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) și Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor și Pomovarea Programelor și Strategiilor din România (ANPCPPSR) - InfoCons au încheiat un Protocol de colaborare cu scopul de a crea cadrul de funcționare pentru cooperarea în ceea ce privește protecția consumatorilor și dezvoltarea unor programe și activități de informare a acestora.
- ◆ Proiectul liniei electrice de înaltă tensiune Reșița-Pancevo, care va lega România de Serbia, va necesita o investiție de 157,5 milioane de lei și va fi implementat în 26 de luni, potrivit unei Hotărâri de Guvern pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai proiectului.

- ◆ Proiect de 271 milioane de dolari: China va re tehnologiza termocentrala Deva-Mintia China National Electric Engineering Construction Corporation va moderniza Grupul 4 și va realiza instalațiile de desfășurare a Grupurilor 3 și 4 de la Termocentrala Deva, în cadrul unui contract în valoare de circa 271 milioane dolari.
- ◆ România are un necesar anual de investiții de 4-5 miliarde de euro pe următorii zece ani, urmând ca societățile de stat să investească 2 miliarde de euro pe an, a declarat Răzvan Nicolescu, ministrul delegat pentru Energie. Această sumă include atât producția de electricitate, ci și investițiile în rețelele de distribuție, de transport sau în conducte pentru gaze sau pentru țiței, dar și în noi zăcăminte de petrol și gaze.
- ◆ Consumul final de energie electrică în economia națională a fost, în primele șapte luni ale acestui an, de 28,931 miliarde KWh, cu 1,2% mai mic față de perioada corespunzătoare a anului 2013, conform datelor provizorii publicate, miercuri, de Institutul Național de Statistică.
- ◆ Conducta de interconectare a rețelilor de gaze din România și Bulgaria, între orașele Giurgiu și Ruse, este așteptată să fie gata până la finele acestui an, a declarat directorul companiei bulgare Bulgartransgaz, Kiril Temelkov.
- ◆ Bursa regională de energie va deveni funcțională începând cu data de 11 noiembrie a.c., au anunțat reprezentanții OPCOM.
- ◆ Elveția finanțează cu zece milioane de franci elvețieni un proiect energetic în municipiul Arad, în valoare totală de 12,2 milioane de franci, care vizează atât modernizări în rețeaua de distribuție a agentului termic, cât și extinderea iluminatului public prin folosirea sistemelor fotovoltaice.
- ◆ Compania americană Stratum Energy va deveni al treilea producător de gaze din România, după ce va investi 150 de milioane de dolari anul viitor în țara noastră, a declarat ministrul delegat pentru Energie, Răzvan Nicolescu.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei

Direcția Comunicare, Cooperare și Relația cu Parlamentul

Str. Constantin Nacu nr. 3

București, Sector 2

ROMÂNIA

020995

Tel: 021/311.22.44

Fax: 021/312.43.65

E-mail: anre@anre.ro

www.anre.ro